

ПРИМЉЕНО: 27-04-2020			
Класификација Документа		Број Документа	Датум Пријема
		11-183	2020

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈНА ВОЈВОДИНА

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „СОЛИДАРНОСТ“ ПАНЧЕВО

НАРАТИВНИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
„СОЛИДАРНОСТ“ ПАНЧЕВО
ЗА 2019. ГОДИНУ

МАРТ 2020. године

Наративни Извештај о раду Центра за социјални рад „Солидарност“
Панчево за 2019. годину

- локалној самоуправи;
- медијима;
- стручној и широј јавности

ОСНОВНА СОЦИО-ЕКОНОМСКА ОБЕЛЕЖЈА ОПШТИНЕ

Према резултатима Пописа становништва Републичког завода за статистику из 2011. године у Општини Панчево живи 123 414 становника. Становништво живи у 10 насељних места и то Град Панчево, Иваново, Глогоњ, Банатски Брестовац (мања насељена места), Долово, Банатско Ново Село, Омољица, Јабука (средње насељена места), Качарево и Старчево (већа насељена места).

Град Панчево спада у развијену локалну самоуправу са високом просечном платом, иако је због транзиције дошло до промене и смањења привредне активности. У Општини Панчево постоји велики број активних како предузетника, тако и малих и средњих предузећа, али исто тако постоји и флукутација, односно константно отварање нових и затварање активних привредних друштва, а што доводи до мање више истог броја запослених. Целокупна стопа незапослених у Општини Панчево бележи пад, а у складу са Републичким падом, те иста на крају 2019. године износи нешто мало изнад 8%.

Имајући у виду изнето долази се до закључка да Општина Панчево има стабилан развој, што се може видети и на примеру примарне здравствене заштите која покрива око 92% становнишва,

На територији локалне самоуправе равномерно су распоређене установе образовања, културе, социјалне заштите и тежи се као урбанизацији и грађењу инфраструктуре у свим насељеним местима (свако насељено место поседује основне школе, здравствене амбуланте, предшколске установе, домове културе и др.).

Што се тиче аспекта социјалне заштите, вреди напоменути и то да становништво Општине Панчево стари и да се број новорођене деце не мења, односно остаје готово исти годинама у назад.

Општина Панчево је мултинационална средина са присуством 20 народности, са доминантним бројем припадника српске националности, након којих су као национална мањина најбројнији припадници македонске националности. Важно је нагласити да у на територији локалних самоуправа и даље посотоје нехигијенска-ромска насеља, а као припадницима ромске националности изјаснило се око 1000 становника.

СПЕЦИФИЧНОСТИ ИЗВЕШТАЈА

Специфичност овог Извештаја о раду за 2019. годину, су објективне околности, на име Центар добија нове надлежности захваљујући интензивном раду на промени закона и протокола, а да се број стручних радника односно извршиоца смањује, чак и да се повећава број извршиоца, који се радно ангажују на одређено време, што подразумева честе персоналне промене, које у методу вођења случаја успорава рад и утича на смањење квалитета стручног рада.

Дакле, органи управљања и послодавци ће анализирати податке дате за овај извештајни период, али треба нагласити, да корисници ни једног тренутка

Наративни Извештај о раду Центра за социјални рад „Солидарност“
Панчево за 2019. годину

У спровођењу социјалне заштите и социјалног рада Центар обавља следеће послове из делокруга јавних овлашћења:

- решава у првом степену по захтевима за остваривање права из материјалне подршке и коришћења услуга социјалне заштите утврђених законом
- решава у првом степену по захтевима за остваривање права из области породично правне заштите и старатељства
- пружа услуге социјалног рада у поступку решавања о тим правима.

Поред тога, Центар за социјални рад обавља и стручне послове у спровођењу социјалне заштите и социјалног рада и то:

- открива, прати и проучава социјалне потребе у области социјалне заштите, старатељства и породично правне заштите,
- врши процену и планира услуге и мере у партнерству с корисником,
- предузима и предлаже мере у решавању стања социјалних потреба грађана и прати њихово извршење,
- упућује, организује и спроводи одговарајуће облике социјалне заштите и непосредно пружа услуге социјалне заштите и социјалног рада,
- развија и унапређује превентивне активности које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема и социјалне искључености,
- пружа услуге подршке, спроводи одговарајући третман, саветодавно-терапијске услуге и стручну помоћ корисницима,
- подстиче, организује и координира професионални и добровољни хуманитарни рад у области социјалне заштите,
- води евиденцију о и документацији о пруженим услугама и предузетим мерама у оквиру своје делатности,
- води евиденцију о деци за усвојење и потенцијалним усвојоцима на подручју града Панчева,
- врши друге послове утврђене Законом и градском Одлуком о социјалној заштити.

Обављањем ових послова Центар реализује три битне функције :

- пружа разне облике друштвене помоћи грађанима и породицама у стању социјалне потребе (непосредна реализација заштите),
- подстиче развој активности чија је сврха превентивног карактера и
- ствара непосредне сазнајне претпоставке за развој социјалне заштите и услуга социјалне заштите.

Најважнија права из система социјалне заштите су заправо права из материјалне подршке:

- Право на новчану социјалну помоћ (у даљем тексту НСП) које остварују породица или појединац без прихода или са приходима испод нивоа основице, односно износа НСП за конкретну породицу, уз испуњавање додатних услова који се односе на имовину и имовинска права, способност за рад и радни статус, а ближе су одређени подзаконским актима,

Наративни Извештај о раду Центра за социјални рад „Солидарност“
Панчево за 2019. годину

- 6 административно техничка радника
- 3 финансијска радника
- 1 техничко (спремачица)
- 1 возач

Ових 42 запослених је током 2019. год. пружио 19.958 услуга, издало 5.047 уверења и потврда, преко 700 теренских провера, 2.040 исплата надоклада за рад хранитеља и још пуно сати непосредног рада с корисницима и у заједници.

2.2. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Организационе Центра јединице су:

1. Служба за правне послове са пријемном канцеларијом и канцеларијом за материјална давања
2. Служба за заштиту деце и младих
3. Служба за заштиту одраслих и старих
4. Сигурна кућа – прихватилиште за жене и децу жртве породичног насиља (у даљем тексту: Сигурна кућа)

Рад у оквиру служби организован је у складу с Правилником о унутрашњој организацији са описом послова и систематизацијом радних места у Центру за социјални рад „Солидарност“ у Панчеву (Службени лист града Панчева бр. 12/2018), те има четири руководиоца и три супервизора - два у Служби за децу и младе и једног у Служби за одрасле и старе.

2.3. УСЛОВИ РАДА

Центар је опремљен информатички - стабилном мрежом и 40 радне станице, тако да се ради искључиво електронска обрада, још од 2004. године. Из сигурносних разлога, зато што Центар није у могућности да купи добар програм заштите, интернет приступ је обезбеђен само на једном рачунару који није у мрежи.

Користи се оперативни софтвер «Интеграл», који се редовно одржава и обнавља у складу с променама прописа и процедура.

Локална самоуправа, не само да је опремила Центар, већ извршава и остале обавезе у смислу одржавања објекта. Зграда Центра је наменска и корисник је Центар. Има 1000 м², 26 канцеларија, тако да је стандард у погледу пословног простора задовољен.

Руководиоци и супервизори имају сопствене канцеларије и има 8 канцеларија које деле по два стручна радника.

Центар је још давних година изградио рампу за инвалиде за улаз у зграду и у приземљу су смештене Канцеларија за материјална давања и Служба за одрасле и старе, како би били приступачни корисницима који се теже крећу. Једини проблем који није решен, је питање тоалета за инвалиде, јер постојеће кабине не одговарају по димензијама, а није могуће да се прошире тј. повећају.

Наративни Извештај о раду Центра за социјални рад „Солидарност“
Панчево за 2019. годину

Треба нагласити и чињеницу да велики број младих и одраслих не користе услуге социјалне заштите, већ се у највећем броју Центру обраћају за прибављање потврда и уверења из евиденција коју Центар води.

Битна чињеница је и та да је број корисника релативно стабилан, али је уочљив раст броја услуга који исти корисници користе, те из тога произилази да се корисници Центра у многоме ослањају на помоћ органа старатељства у циљу уношења промена у свој живот, те да су услуге и права који исти потражују и остварују усмерене на задовољење егзистенцијалних потреба и одржавања функције породице.

У статистичком извештају наведени су подаци, о школској спреми, националној припадности, па чак и радној способности, али и даље се траже подаци о којима није прописано вођење евиденције или је предвиђено опционо да се корисници изјасне да ли желе да дају податке, па они или изостају или нису репрезентативни за анализу и поређење.

Поуздан податак јесте место пребивалишта/боравишта, где можемо рећи да већи број је из градске средине 5.350 корисника, док је из сеоске средине 3.936. Овакав број је сасвим сразмеран податку да у насељеним местима Панчева живи скоро 40% становништва, и можемо рећи да становништво у Општини Панчево подједнако је угрожено или у ризику и у селима и у граду.

Деца и старији су старосне групе које највише флукутирају, ако посматрамо спрам броја, док су одрасли најконстнтнији, иако је номинално највећи број, али најмањи %.

Кад су у питању корисници дечије доби, већ дужи временски период је уочљив тренд, да је највећи број корисника је материјално угрожено, чак 979, затим следе деца из поремећених породичних односа, па деца са недостатком родитељског старња, следе деца с проблемима у понашању, а напослетку су деца сметњама у развоју, инвалидитетом и др.

Деца која су жртве насиља је у овој години било 112, али је број деце у ризику од занемаривања или занемарана, оно што је забрињавајуће, а то је да је број ове децеизноси 290 и то само током 2019. године. Ово увећање броја корисника узраста деце евидентираних са проблемом насиља односно занемаривања, резултат је пуне примене Правилника који се односи на образовне установе, а које сада редовно и много чешће него до сада, обавештавају Центар и укључују га у решавању како проблема у учењу, тако и проблема у понашању деце која похађају школу. Сходно наведеном, уочава се да је број корисника дечијег узраста, двоструко је већи број у 2019. години, у односу на претходну. Већи део ових корисника је и под старатељском заштитом, како привременој тако и сталном. Такође, ваља нагласити и то да код ове старосне категорије је мали број корисника, у односу на број услуга, мера и облика који им се пружа, а све са обавезом да се штите њихови најбољи интереси и права, а за шта поред њихове воље одговорност сноси и орган старатељства.

Статистички податци о конкретним услугама видни су у статистичком извештају, иако образац извештаја не приказује баш све услуге и мере које се пружају корисницима.

Код старосне групе младих најчешће је присутна материјална угроженост и проблеми у понашању. Код ове групе корисника, осим бројки у статистичком извештају, значајно је рећи да и даље у пракси недостају институције и организације које би допринеле пуној примени законских решења у раду с малолетним починиоцима кривичних дела. Поред наведених институција

Наративни Извештај о раду Центра за социјални рад „Солидарност“
Панчево за 2019. годину

међутим јасно је да је подизање свести грађана и ефикасност институција довела до детаљног евидентирања и чешћег поступања, што и јесте био циљ свих кампања и прописа, да се слободно пријављује и говори о насиљу, како би се оно у дужем периоду довело до друштвено прихватљивог нивоа.

Број код старијих корисника је више мање константан из већ познатих разлога, старимо као популација, али и другачија структура породица као и динамика живљења. Све више старијих живе сами или у старачким домаћинствима, јер су деца или далеко или раде по европском радном времену. Исто важи за старије кориснике локалних услуга, које су и дефинисане и развијане у складу са њиховим потребама, како материјалним, тако још више социјалним. У овој групи корисника је флукуација присутна, најпросто због старења, али је примећено да је с развојем разноврсних услуга за старије, смањен број пасивизираних случајева, односно да све дуже користе услуге, што охрабрује и потврђује оправданост постојања услуга.

Број корисника и проблема и потреба, у просеку има тренд малог повећања, али није само број у питању, присутан је пораст сложености случајева и предмета, што знатно усложњава стучни рад и врши додатни притисак на стучне раднике у центру, али и на све запослене.

Додатно, развој локалних услуга, проширио је број потенцијалних корисника услуга Центра, па самим тим се усложио и посао, јер код тог броја који су пожелели да користе локалне услуге, открије се још низ проблема и потреба, који траже ангажовање стручних радника органа старатељства.

Локалне услуге, дневног типа (ЈНП; помоћ у кући, исхрана у клубу, нараодна кухиња, ургентни породични смештај за децу, смештај у Сигурну кућу за жртве насиља и др.) су приступачније и бесплатне или јефтине, тако да је ту присатан континуирано благи пораст броја корисника. Поменуте услуге су високо стандардизоване, довољно промовисане, једноставне процедуре за остваривање права на те услуге, тако да велики број грађана се одлучује и обраћа Центру с потребом. Локална самоуправа уговара с пружаоцима услуга, дефинише стандард и обим који се пројектује у пружању услуга, али и планира субвенционирање корисника према материјалној ситуацији. Квалитет живота грађана, али и одговорност институција утицале су да се развије већи број локалних услуга, у јавном, приватном и невладиној сектору.

Локалне услуге односно процена потреба за коришћење и упућивање на исте је делатност Центра, као и праћење реализације коришћења услуга. Због економских мера у Општини Панчево и даље говоримо о девет услуга у заједници и три права из материјалне подршке. Финансијска ограничења, али још више забрана запошљавања, утицале су да стагнира број корисника услуга, а за се код сваког пружаоца услуга јављају листе чекања.

Још можда пар речи о још једној локалној услузи, а то је социјално становање у заштићеним условима, која није стандардизована на нивоу Републике, већ Одлуком о социјалној заштити града Панчева и Правилником о ближим условима поступку и начину остваривања права на коришћење услуга социјалне заштите и материјалну подршку У питању је 3 објекта од 64 стана, који су намењени избеглим лицима, материјално и социјално угроженим, а који су се определили за трајну интеграцију у Републици Србији, али и домиционом становништву из исте групе корисника. Објекти и услуга добро функционишу, већ 15 година, и континуирани се ради на унапређењу квалитета, и на решавању статусних ствари корисника у овом објекту. Сада су то наши држављани, с оствареним свим

разлога не могу да остваре сталну новчану помоћ. Због тога је веома важно да локална самоуправа у складу са могућностима, максимално издваја новчана средства за ове намене како би се ублажило сиромаштво ове необезбеђене групе становништва.

2. трошкови сахране – 66

Законска обавеза која подразумева плаћање трошкова сахране за одређене категорије лица у складу са градском Одлуком. Током 2019. године, извршено је 19 сахрана где су трошкови рефундирани трећим лицима, а 47 је обављено издавањем гарантног писма од стране Центра, а фактуре је измирио буџет града Панчева.

3. народна кухиња - 248

Право које се на подручју Панчева обезбеђује путем куваног obroka, а у другим насељеним местима кроз дистрибуцију obroka у облику месечног пакета намирница. Овај облик материјалне подршке грађанима који је у претходним годинама бележио раст, током 2019. године остао је на нивоу из претходне извештајне године што је разумљиво јер је највећи број угрожених током времена остварио ово право. Две трећине корисника су лица неспособна за рад (деца, одрасла инвалидна лица и старији), док свега трећину чине одрасли способни за рад, али који су чланови породица у којима је већи број неспособних за рад.

Такође, у складу са Одлуком о социјалној заштити грађана града Панчева, Центар је процењивао потребе и упућивао на пружаоца услуге:

1. помоћ у кући - 99

Центар утврђује потребу, врши процену и упућује кориснике на ову услугу која се пружа само на ужем градском подручју. Број корисника ове услуге у 2019. години био је 99 лица, од чега 11 одраслих и 88 старих лица. Број корисника ове услуге већ неколико година је без већих промена с обзиром на капацитете за пружање ове услуге, иако је број заинтересованих за њено коришћење у порасту, тако да је формирана листа чекања. Иако је локална самоуправа заинтересована за повећање капацитета и проширење ове услуге и у насељеним местима ван Панчева, с обзиром на законска ограничења везана за ново запошљавање, то за сада није могуће спровести.

2. исхрана у клубовима за стара и одрасла лица – 66

Локална услуга, која има вишедеценијску праксу у нашем граду, и која се континуирано унапређује и подиже се квалитет.

Клубови осим услуга исхране, прања и пеглања веша, нуде низ социјалних и културно - забавних садржаја који оплемењују живот наших најстаријих суграђана.

Ову услугу користе пензионери, који живе у старачким и самачким домаћинствима и према материјалном стању плаћају или учествују у плаћању

Наративни Извештај о раду Центра за социјални рад „Солидарност“
Панчево за 2019. годину

6. социјално становање у заштићеним условима 61 стамбених јединица, 127 корисника

Центру за социјални рад дата су на управљање 3 објекта намењена социјалном становању у заштићеним условима и то објекат у ул. Марина Држића са 30 стамбених јединица и два објекта у Цвијићевој улици један са 11, а други са 20 стамбених јединица.

Ова услуга намењена је првенствено старим и хронично оболелим лицима и једнородитељским породицама из избегличке и интерно расељене популације смештене у колективним центрима за избеглице, а мањим делом локалном становништву из ове категорије.

Два стана у ул. Марина Држића уступљена су Дому „Споменак“ за услугу становања уз подршку за младе који напуштају систем социјалне заштите.

Сви корисници су регулисали статусне ствари и потпуно су обезбеђени услугама социјалне заштите.

Домаћин становања води рачуна о три објекта редовно и одговорно обавља своје задатке.

Осим пружања услуге Центар и управља овим објектима, што између осталог подразумева и послове одржавања. У току 2019. године било је доста радова на текућем одржавању нарочито на објекту ул. Марина Држића који је настарији.

7. смештај у Прихватилиште за жене и децу жртве породичног насиља (Сигурна кућа) и саветодавни рад с жртвама породичног насиља

Жртве породичног насиља су оснивањем односно отварањем Сигурне куће добиле квалитетнију услугу заштите од насиља, како у погледу смештаја тако и саветодавног рада и усмеравања.

Током 2019. год. услугу смештаја у сигурној кући користиле су 31 жене, и 31 дете, саветодавне услуге 55 лица, док је позива на СОС телефон било 374.

Успостављање ове услуге у потпуности је показало своју оправданост, број жртава и услуга које су им пружене се не смањује и у току 2019. године је на приближном нивоу у односу на претходну годину. Овај податак, нажалост указује да је у нашој средини присутан проблем породичног насиља али и на чињеницу да су разне мере за сузбијање породичног насиља дале резултате и да сада постоји много мања толеранција према овом проблему, како друштва, тако и жртава насиља, које се сада много чешће обраћају органима и институцијама које се баве њиховом заштитом.

8. дневни боравак за децу, младе и одрасла лица са интелектуалним тешкоћама, односно телесним инвалидитетом

Услуга дневног боравака обезбеђује се за децу, младе и одрасла лица са интелектуалним тешкоћама, односно телесним инвалидитетом и пружа је Школа за основно и средње образовање „Мара Мандић“, у организационој јединици Дневни боравак „Невен“. У току 2019. године ова услуга није коришћена.

Наративни Извештај о раду Центра за социјални рад „Солидарност“
Панчево за 2019. годину

Када се ради о локалним правима, за све случајеве се обавља вођење случаја, осим за право на једнократну новчану помоћ, које се утврђује у управном поступку.

У Служби за децу и младе, сваки водитељ током 2019. године има задужење са 240 активних случајева, односно преко 1.100 предмета, док је тај број у Служби за одрасле и старије знатно већи, око 320 случајева и сразмерно већи број предмета. Иако не постоје нормативи, уочљиво је да због повећања обима послова и смањења броја стручних радника, дошло до нереално великог оптерећивања сваког запосленог.

У близу 60% предмета, користе се специјализовани послови, било што је тако предвиђено Правилником, било да је процена водитеља и супервизора за тим пословима. Ова чињеница је драматична информација за руководиоца службе, јер из постојећег броја стручних радника тј. водитеља случаја, се обезбеђују и специјализовани послови. Супервизори, из бројки се види, су у пуном капацитету ангажовани у поступцима вођења случаја, тако да није било организованих групних супервизија, нити едукација без провере знања. Ова чињеница је по оцени стручних радника велики недостатак у послу, али због броја предмета и општег оптерећења запослених није било могуће издвојити време, за припрему и реализацију било каквог облика стручне подршке.

У канцеларији за материјална давања/подршку, цифре су још веће, сваки стручни радник у просеку има преко 350 породица, које води, јер се смањило број стручних радника, те су случајеви подељени на преостали број запослених.

Додатак за помоћ и негу другог лица, обичан или увећан, 40 нових просечно месечно, и 90% жалби на решења Центра уложене су на решења за овај додатак, и то подразумева поступање у складу са одредбама новог Закона о управном поступку.

Управни поступак се ипак целе године водио и за услуге смештаја, свих врста, тако да се број донетих решења у центру вртоглаво умножава, јер код деце су чести премештаји из породице у породицу, а код одраслих, нарочито старих у питању је кратко трајање коришћења услуге, нажалост због смрти корисника. Ту је још низ послова који се окончавају решењем, а губе се у евиденцији, као што су управљање имовином лица под старатељством, давање наследничких изјава, и друго, заправо комплетна старатељска заштита, што би органу старатељства трбало да буде примарни посао.

И на крају послови, о којима се води евиденција, и захтевају приправност 24 сата, а још увек се није дошло до пуног поштовања одредби Закона о социјалној заштити и Посебног колективног уговора у делу плаћања надоканде за рад стручних радника. Обавезни су – неодложне интервенције и пасивно дежурство стручних радника, покривено 365 дана, а само 730 реализованих интервенције. Наравно доминатни проблем у интервенцијама је насиље у породици, које се наставља као случај, с ангажовањем свих стручних капацитета и поступака.

Важно је напоменути, да Центар у 2019. години, није имао средстава за вођење судских поступака, те се за то сналази на разне начине, подношењем иницијатива судовима, затим постављањем привремених старатеља деци, како би деца сама покретала поступке пред судовима, јер онда нема обавеза плаћања и сл. Недостатак финансијских средстава директно утиче на недостатке у поступању у вођењу случаја, које још увек Министарство, као послодавац, није успело да реши.

Наративни Извештај о раду Центра за социјални рад „Солидарност“
Панчево за 2019. годину